

Om Lofotfiskeriet

Mar 1864.

Dpsynschefen Capitainlieutenant Olsen har til Departementet for det Indre afgivet følgende Beretning om Lofotfiskeriet 1864

Idet jeg herved ifølge den mig som Dpsynschef meddelte Instrux har den Ære at afgive samlet Beretning angaaende Lofotfisket afvigte Vinter og Dpsynets og de extraordinaire Dommeres Virksomhed under samme, skal jeg tillade mig at bemærke, at denne ikkun for Fiskets første Tid er støttet til egne Jagttagelser, men forøvrigt til Dplysninger, der ere mig meddelte af Lieutenant Aye, til hvem jeg i Henhold til det kongelige Departements Skrivelse af 30te December f. A. midlertidigen overdrog Dpsynschefens Forretninger, idet jeg nemlig den 21de Mars begav mig til Finmarken for at fortsætte de der i 1862 paabegyndte foreløbige Undersøgelser betræffende Revisionen af Lovgivningen om Lofotfiskerierne i det egentlige Finmarken.

Noget senere end almindeligviis pleier at være Tilfældet formærkedes Ekstien langs Indersiden af Lofotens Kyststrækning omtrent samtidig paa de forskellige Steder endog inderst i Østnæssfjorden. I Julaugen begyndte Indbyggerne i Vestlofoten at fiske med Liner og Dybsagn, men Fangsten var meget liden. Samtidigt bleve imidlertid flere Fiskestimer formærkede ved Koft og af Hjemloftet derved drevet et rigt Fiske.

Tidligt i Januar begyndte fremmed Almue at indfinde sig i Districtet, og ved Midten af Maanedens vare et Par Hundrede Baade ankomne til Henningsvær og enkelte ogsaa til andre Steder i Districtet; inden Midten

af Februar havde Størstedelen af de fremmede Fiskere naaet frem til Vosoten.

Ligesom de nærmest foregaaende Aar søgte Almuen i størst Mængde til Østlofoten, saa at alt Husrum snart var optaget fra Henningsvær til Dovær; ikke ubetydelig Almue søgte fra Fiskets Begyndelse ind i Bunden af Østnæsffjorden, hvor Udfigterne da ansaaes for at være meget lovende. Henningsvær, Kalle og Hopen vare de Steder, der først bleve fuldt belagte.

I den indre Deel af Østnæsffjorden blev Fisket fra Slutningen af Januar drevet med Liner og Dybsagn, men Udbyttet var meget ringe. De enkelte Garnbaade, der længere hen i Fisket søgte dertil, gjorde endog saa kun unbtagsløstvis nogen Fangst. Desuagtet forblev megen Almue i Paavente af Fiske liggende i Fjorden ligetil Fiskets Slutning. Forendeel tør dette finde sin Forklaring i, at mange af disse Fiskere — hovedsagelig Lins- og Snørefiskere fra Districterne nordensfor Vosoten — vare saa flet udrustede med Redskaber og forsynede med saa flette Baade og Mandskaber, at de ikke vare istand til at drise Euen paa andre Steder end i indelukkede Fjorde.

Med Svølvær, der gjennem nogen Tid var fuldt belagt af Fiskere, og hvor mange Kjøbefartøier havde søgt hen, blev der i Vinter saagodtsom intet Fiske.

Fra Straaven blev der i den første Halvdeel af Marts drevet nogenlunde godt Linsfiske, men Garnfisket var misligt den hele Tid. Den største Ansamling af Fiskere dersteds var midt i Februar, da der henlaa 638 Baade. I Guldbandsø henlaa kun 3 a 4 Baade. Ved Udgangen af Februar var i Brettesnæs forsamlet ca. 200 Baade, der forbleve liggende til Wildten af Marts, men efter denne Tid og i Begyndelsen af Februar var der ved Brettesnæs ingen fremmede Fiskere. I Skjoldvær henlaa ca. 20 Baade, hvoraf omtrent Halvdelen flyttede vestover midt i Marts.

Henimod Udgangen af Februar gjordes enkeltvis god Fangst langs den indre Side af Straaven til Brettesnæs. Denne Omstændighed havde tilfølg, at noget over 300 Baade — fornemmelig fra Østnæsffjorden, Svølv-

vær og Straaven — søgte op i Raftfundet i Paavente af Fiske dersteds. Enkelte heldige Sæt gjordes ogsaa tildeels langt oppe i Sundet, men efter saa Dages Forløb var dette forbi, og ved den 10de Marts havde den fremmede Almue for Størstedelen forladt Raftfundet; endel Baade forbleve dog der til den 20de, men gjorde høist ubetydelig Fangst.

Paa Strækningen fra Henningsvær til Kabelvaag var Fisket overalt høist ubetydeligt indtil den 9de Februar, efter hvilken Tid der fishedes nogenlunde godt østover til Drøvaag, imedens det herfra til Kabelvaag var misligt ligetil Maanedens sidste Uge, da man ved Storvaagen og Kabelvaag begyndte at fiske ret godt med Liner og ud i Marts Maaned ogsaa med Garn, hvilket vedvarede indtil de første Dage af April.

Ved Henningsvær var Fisket bedst fra den 9de Februar til den 13de Marts, sjønt Fangsten ogsaa i den Tid var ueven; med Liner fik man almindelig fra 100 til 200 og med Garn fra 100 til 400 Fisk pr. Baad. Efter den 13de Marts blev Fisket atter ubetydeligt.

I hele Østlofoten kan man regne Fisket for ophørt omkring den 7de April. Svølvær og Straaven vare allerede ved Marts Maanedes Udgang saagodtsom forladte af fremmed Almue. Af Hjemfolk blev der i Østnæsffjorden til noget ind i April Maaned drevet Linsfiske med Skjælagn, dog med ringe Udbytte.

I Kanstadsfjorden forærkedes Skrei sjønt kun i ringe Mængde omtrent paa samme Tid som ved Fiskeværerne i Vosoten, og i Begyndelsen af Marts antoges det af Hjemfolket, som da fishede Noget, at der var ikke lidet Fisk i Fjorden. Omendthjønt Efterretning herom snart naaede frem til Opfynsdistriktet, søgte dog ikkun enkelte Baade derhen, idet man nemlig ikke fæstede synderlig Tid til noget vedvarende Fiske, eftersom der nemlig, naar undtages et mindre Indsig i 1861, ikke har været Fiske i Kanstadsfjorden siden 1837, hvorfor ogsaa de Norboder og Skjælder, som den Tid fandtes der, ere nedraabnede eller borttagne. Dog er der igjen ophørt 3 eller 4 Norboder. Det viste sig ogsaa, at da de saa Baade, som søgte derhen, antom, var Fisket allerede i Aftagende, hvorfor de ogsaa snart

igjen begave sig paa Veien vestover. Paa en enkelt Garnbaad gik dog Fangsten enkelt Dag op til 500 Fisk, men mod Slutningen af Marts var Fisset ganske ubetydeligt og saagodtsom ophørt. Silb, Rodde eller anden Mate antages at have været Marsag i, at Fisken ikke blev staaende i Fjorden.

Omkring den 20de Marts begyndte en stor Deel af Almuen i Ostfoten at gjøre sig reiseferdig; i Paaskeugen — fra den 27de Marts til den 2den April — og de nærmest paafølgende Dage afreiste Flerheden af de Fiskere, som vilde søge til Finmarksfisket. Fra Henningsvær, hvor der midt i Marts laa tilhuse omtrent 4000 Fiskere med henimod 900 Baade, afreiste Mængden af fremmede Almue mellem den 2den og den 7de April.

Allerede de første Dage af Marts var endel af Almuen begyndt at begive sig vestover især til Stamfund og de øvrige Vær langs Vestkysten af Gimsøstrømmen. Saa vel her som paa de øvrige Fiskepladse i Vestfoten, hvor i Righed med de foregaaende Aar kun en mindre Almue fra først af søgte hen, var Fisset ganske ubetydeligt til henimod Midten af Februar, fra hvilken Tid det tog noget Opsving uden dog nogetsteds at give et jævnt godt Udbytte. Paa Gimsøstrømmen fishedes lidt i Midten af Marts især af Baade fra Stamfund og Stene.

Ved Marts Maanedes Udgang begyndte Almuen at forlade Bærene ved Gimsøstrømmen og at begive sig dels længere vestover og dels til Hjemstederne. Finmarksfiskerne vare ogsaa her tildels i Opbrud ved Paasketider. Imidlertid gjordes af de Tilbageværende endnu hen i April enkelte Dage ret godt Fiske.

Ved Tilflytning af Fiskere ovenfra var der i Bærene paa Flaakstads og Mosenæsø fra Begyndelsen af April samlet en ganske talrig Almue, som forblev der til omkring den 16de, Enkelte til den 20de April. Bestenfor Balslad henlaa der den 6te April 3200 Mand paa 730 Baade, og mange Kjøbefartøier havde søgt derhen for at komplettere sine Ladninger. Men her som andetsteds var Fisset ujevnt og det samlede Udbytte forholdsvis lidt.

Som det af Ovenstaaende vil sees, var Fisset overalt i Ostfoten denne Vinter meget ujevnt; rig Fangst gjordes

ingenfinde af noget større Antal Baade, om dette end af og til kunde være Tilfældet for Enkeltmands Bedfommende.

Natliner var det Slags Redskab, som i Regelen gav det bedste Udbytte, naar undtages ved Storraagen og Raabelvaag i den sidste Halvdel af Marts, hvor Garnene havde Fordelen. Afgangen til at faa fersk Agnsild var iaar vanskeligere end isjor; dog blev endel tilbragt fra Ostfoten, og den store Vigtighed af denne Artikel viste sig ved et betydeligt større Udbytte for de Fiskeres Bedfommende, som havde Anledning til at drage sig samme til Nytte. Forsyningsens Utilstrækkelighed havde en meget uheldig Indflydelse paa Udbyttet af Rinesfisket. Naar der — som iaar var Tilfældet — fishedes Agnsild noget længere borte fra Distriktet, mangler Almuen i Regelen de fornødne Contanter til at besørge Transporten, medens Tilforselen til Salg af denne Vare, der altid er forbunden med nogen Restio, da den let bedærves, om Reisen ikke gjøres hurtigt, kun foregaar i ringe Mængde. Noget Smaasild blev i Begyndelsen af Fisset stængt i Fjorden i Hadse, men den var forliden til at egne sig synderlig til Agn.

Efter de Jagttagelser, som kunde gjøres, er det at antage, at Gyldningstiden iaar indtraf temmelig sent. Da dette forhen skal have været Tilfældet i de bedste Fiskeaar, vedligeholdt Haabet om et rigt Fiske sig til langt ud i Marts Maaned, og Marsagen til, at dette ikke gik i Opfyldelse, søgte man dels i den Mængde Smaasild, der tiligemed endel Hval var tilstede i Vestfjorden, og dels i det ualmindelig flare og kolde Veir.

Forbud mod Brug af Garnredskaber paa visse Havstrækninger blev gjort gjældende fra samme Tid og i samme Udstrækning som forrige Aar. Fra den 29de Februar blev derhos efter Opfordring af en større Flerhed af Almuen Havet delt mellem Brugerne af Garn og Natliner i Teiger tværs ud fra Land paa Strækningen fra Storraagen til forbi Henningsvær.

Nedenstaaende Tabeller indeholde Resultatet af de ved Opsynet foretagne Optællinger af Fiskere, Baade, Fartøier osv.

Vortegnelse
 over det i Lofoten den 16de Marts 1864 forsamlede Antal Giffere, disses Hjemsteder og Fordeling
 ved de forskjellige Hedsfaber.

Fra hvilket Præ- fegieb.	Garn.		Line.				Dybsaagn.		Samlet Antal.	
	Wand.	Baade.	Wand.	Baade.	Wand.	Baade		Giffere.	Baadmandfaber.	
						med Einer.	uden Einer.			
Bergens By . . .	-	-	-	-	7	-	3	7	3	3
Kristianshunds By . . .	-	-	-	-	9	-	3	9	3	3
Lhrondhjems By . . .	-	-	-	-	48	-	19	48	19	19
Stadsbygden . . .	75	17	9.9	-	13	1	3	88	19	21
Orlandet . . .	-	-	9	3	180	1	55	189	59	59
Hjogn . . .	-	-	-	-	42	3	11	42	14	14
Nafford . . .	-	-	9	3	28	-	10	37	13	13
Hjørnar . . .	-	-	-	-	4	-	2	4	2	2
Søndre Lhrond- hjems Amt . . .	75	15	17	6	18	6	5	408	126	128

Groffen . . .	5	1	1	10	-	-	-	-	-	5	1
Leføvisen . . .	10	2	2	14	-	-	-	-	-	15	4
Øttersen . . .	-	-	-	-	-	5	-	-	2	48	17
Sunderen . . .	-	-	-	-	-	48	1	16	3	8	3
Reitfaden . . .	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	1
Overskalden . . .	-	-	-	-	-	3	1	-	-	3	1
Nærø . . .	75	13	19	12	1	6	2	36	182	56	63
Kolvereid og Lefø hjem Amt . . .	95	17	18	12	7	4	1	107	335	129	130
Nordre Lhrond- hjems Amt . . .	185	33	40	-	8	30	5	165	598	212	220
Winddalen . . .	101	17	17	14	8	52	-	42	235	72	72
Bronø . . .	330	55	64	13	20	36	93	149	860	307	316
Rege . . .	317	66	66	9	65	56	4	-	381	82	83
Ljøto . . .	425	81	105	10.2	72	193	6	3	640	139	164
Affshoug . . .	547	95	111	11.9	41	128	9	16	737	153	169
Hete . . .	146	28	29	11.4	10	210	1	31	437	110	111
Wesslen . . .	689	119	130	12.4	5	20	1	3	718	129	140
Næene . . .	871	148	177	13.3	15	112	3	10	1011	193	225
Hennæs . . .	562	95	97	14.5	-	47	2	2	619	113	115
Mo . . .	292	49	49	15	8	4	1	-	298	51	51
Lure . . .	72	13	19	11.5	8	119	1	24	244	70	77
Høbo . . .	555	91	94	10	20	144	1	38	795	168	172
Gillefaal . . .	382	67	77	10	53	186	1	12	601	127	139
Peteren . . .	153	27	30	8.1	26	5	-	-	158	29	32

Sjæfflad	519	90	113	10.4	35	274	69	73	2	-	1	795	160	187
Saltbaten	338	57	82	11.8	11	19	5	5	4	-	2	361	64	89
Bode	181	32	48	10.8	23	349	86	104	64	12	15	594	145	179
Sjolden	332	60	108	9.5	41	206	57	62	22	4	7	560	128	181
Stegen	238	38	74	12.5	4	338	85	105	53	-	24	629	147	203
Hammerø	212	35	51	12.1	2	337	83	99	17	-	8	566	126	158
Ledingen	186	34	54	10.8	11	529	173	208	17	3	4	732	214	269
Oslen	176	29	47	10.5	1	423	122	144	43	5	8	642	164	204
Bagen	198	33	49	10.5	9	1061	287	398	31	10	5	1290	335	462
Þonge	121	19	22	9.8	4	33	7	7	-	-	-	154	26	29
Buffsens	198	35	55	9.9	33	513	119	151	3	-	1	714	155	207
Kjæfjad	326	62	114	9.0	62	82	20	32	-	-	1	408	82	146
Bærø	-	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1
Hadsel	98	17	30	11.8	4	673	168	232	-	-	-	771	185	262
Bo	-	-	-	-	-	38	11	13	3	-	1	41	12	14
Overtberg	7	1	2	-	-	21	8	9	1	-	1	29	10	12
Sortland	99	17	28	12.5	6	112	23	38	2	-	1	213	41	67
Nordlands Amt	8671	1510	1942	-	597	6323	1663	2029	1242	157	408	16236	3738	4536
Trondens	846	143	222	11.5	55	213	65	69	78	24	5	1137	237	320
Nordfjord	380	63	66	11.8	2	30	11	11	21	-	8	431	82	85
Berg og Løvsten	-	-	-	-	-	14	5	5	8	2	1	22	8	8
Sjæfjad	558	93	160	9.3	37	588	153	161	137	43	4	1283	293	368
Trane	192	32	58	10	23	306	77	102	48	12	3	546	124	175
Lenvig	137	23	40	10.2	4	324	84	89	45	8	9	506	124	146

Maalselven	17	3	4	-	1	-	-	-	3	-	1	20	4	5
Ralsfjorden	6	1	1	-	1	230	63	65	54	12	4	290	80	82
Malangen	16	3	3	-	2	85	21	21	-	-	-	101	24	24
Tronsø	-	-	-	-	-	369	96	96	128	42	8	497	146	146
Karlø	-	-	-	-	-	145	44	44	67	22	-	212	66	66
Øngen	44	8	9	11.5	3	344	84	84	5	1	1	393	94	95
Sjæffvø	-	-	-	-	-	22	6	6	4	1	-	26	7	7
Rardø	-	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	1
Kinnarøens Amt	2196	369	563	-	128	2674	710	754	598	167	44	5468	1290	1528

Recapitulatio n.

Bergens By	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	3	7	3	3
Kristiansfunds do.	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	3	9	3	3
Søndre Ljorøns høens Amt	75	15	17	-	-	18	6	6	315	5	100	408	126	128
Nordre do. do.	185	33	40	-	8	30	9	10	383	5	165	598	212	220
Nordlands do.	8671	1510	1942	-	597	6323	1663	2029	1242	157	408	16236	3738	4536
Kinnarøens do.	2196	369	563	-	128	2674	710	754	598	167	44	5468	1290	1528
Sammen	11127	1927	2562	-	733	9045	2388	2799	2554	334	733	22726	5372	6418

over Antallet af de ved deres Ankomst til Lofoten i de forskjellige Giffere antegnede Baadmandfaber og Giffere samt disses Fordeling ved de forskjellige Medfaber.

	Garr.		Line.		Dybsagn.		Samlet Antal.						
	Mand.	Baadmandfaber.	Baade.	Garrbaade ubrukte med Einer.	Mand.	Baade.	Giffere.						
							uden Einer.	med Einer.					
Raffundet	73	12	15	-	75	26	29	3	1	-	151	39	45
Brettsnæs	22	4	5	1	84	30	30	-	-	-	106	34	35
Straven og Gulbrandsø.	1352	225	309	3	729	179	199	505	3	231	2586	638	742
Skjoldvær	12	2	3	-	52	17	19	2	-	1	66	20	23
Odvar, Hølle og Skrensøfferen	244	43	54	7	1541	481	635	24	7	3	1809	534	699
Evoher med Ofsan	1199	204	324	74	677	206	239	592	161	50	2468	621	774
Rabelvaag med underliggende Bær	1297	222	229	64	831	228	233	122	43	12	2250	505	517
Storvaagen med Ræfs	999	162	233	15	411	116	120	316	100	54	1726	432	507

Risfoldsted i Lofoten.

Drævaag	342	59	88	26	430	114	126	222	-	105	994	278	319
Drønæs	222	38	67	7	525	132	155	39	-	15	786	185	237
Hopen og Kaffe	632	108	174	42	888	204	302	87	3	31	1607	346	510
Henningsvær, Vestvaag og Guldvigen	1904	337	380	129	1407	328	328	542	7	193	3853	865	908
Rindhavn	91	14	15	1	57	13	13	-	-	-	148	27	28
Stoffebigo	56	9	9	-	30	7	7	-	-	-	86	16	16
Balbergserne	27	5	6	2	5	1	1	-	-	-	32	6	7
Øvarholdt, Stamfund og Høsen	731	125	151	26	397	96	110	61	5	16	1189	242	282
Stene (øvre og nedre)	109	18	22	4	119	25	32	19	2	6	247	51	62
Ure	251	46	86	38	181	45	52	12	1	4	444	96	143
Morsfundholmen, Brændsholmen og Sandfund	119	21	32	21	74	16	18	-	-	-	193	37	50
Rafstad	305	64	64	64	246	52	62	8	1	2	559	119	129
Strømø og Husefford	128	21	23	21	159	41	45	-	-	-	287	62	68
Grund og Nesland	232	42	69	42	42	10	17	-	-	-	274	52	86
Reine, Dentiso og Havne	399	73	101	73	43	10	11	-	-	-	442	83	112
Mosfensæs	65	12	19	12	-	-	-	-	-	-	65	12	19
Sørvaagen	95	17	22	17	8	2	2	-	-	-	103	19	24
Ma, Lind, Eftenfad og Tun	221	44	62	44	34	9	14	-	-	-	255	53	76
Kifammen	11127	1927	2562	733	9045	2388	2799	2554	334	723	22726	5372	6418

over Skibefartøier og Bygdefarskægter, forsamlede i Fosoten den 16de Mars 1864, disses Hjemsbeder, Dregtighed, Antal af Befætning osv.

Hjemsbed.	Stonnert eller Gales.	Skib.	Farskægter.	Bygdefars eller Skibe.		Fæst.	Stotte.	Samtlige Fartøiers		Samlet Dragtighed i Bønder.	Gjennemsnit af	
				Stæber.	Stæber.			Antal.	Be- fæ- tning.		Be- fætning pr. Fartøi.	Dregtighed
Bergen.	2	5	18	-	-	25	-	129	11690	5.0	468	
Malesund	1	-	4	-	-	5	-	24	1990	4.8	398	
Molde	-	-	1	-	-	1	-	4	250	-	-	
Kristiansund	3	4	18	6	-	32	1	166	13460	5.2	420	
Thronøshjem	1	1	20	61	-	83	-	440	35610	5.3	430	
Indherred	-	-	-	1	-	1	-	8	400	-	-	
Fosen	-	1	10	4	-	15	-	75	5080	5.0	339	
Hamdalen	1	1	5	12	2	21	-	116	9080	5.5	430	
Hegelund	2	1	25	20	39	87	-	453	49980	5.2	574	
Salten	9	4	45	15	9	82	-	390	38745	4.8	472	
Fosoten og Vesteraalen	1	-	10	13	-	24	-	101	11870	4.2	495	
Senjen og Tromsø	2	-	15	6	-	24	1	121	10770	5.0	449	
Til sammen	22	17	171	138	50	400	2	2027	188875	-	-	

Efter denne Optælling skulde Almuens Antal fra forrige Aar være tiltaget med 2152 Mand eller 884 Baadmandskaber. Finesfiskernes Antal skulde være tiltaget med 2886 Mand og Dybsangsfiskernes med 892 Mand, hvortil Garnsfiskernes skulde være aftaget med 1626 Mand. Forøgelsen i Almuens Antal falder hovedsagelig paa Nordlands Amt — med 528 Mand — og paa Finmarkens Amt — med 1620 Mand —. Aarsagen til den betydelige Forøgelse fra Finmarken er vel hovedsagelig at tilskrive den Omstændighed, at Almuen ikke synes at have gjort synderlig Regning paa noget Loddessiske og derfor i større Mængde end ellers søgte til Fosoten.

De fiskejobende Fartøiers Antal sees at være paa en Ubetydelighed nær det samme som forrige Aar.

Efter foranstaaende Tabeller udgjorde det samlede Antal Fiskere og Fartøisfolk, som afvigte Vinter søgte til Fosofisket 24,753 Mand.

Efter den ved Opsynet foretagne Optælling skulde der ved Fiskeis Slutning være saltet omtrent 5000 store Tusinder Fiske (6,000,000 efter smaa Tusinder). Af Rundfiske blev der neppe virket mere end omtrent 3000 store Tusinder Fiske (3,600,000 efter smaa Tusinder). Naar der medregnes, hvad der er medgaaet til Fortøring under Fiskeis, kan det samlede Udbytte af dette Aars Fosofiskeri paa det Nærmeste anslaaes til 8½ Millioner Fiske, regnet efter store Tusinder, eller 10,200,000, regnet efter smaa Tusinder.

Fisken var fed og leverholdig; først paa Vinteren gik omtrent 2 Hundreder paa 1 Tonde Lever. Antagelig har omtrent 20 Skr. Fiske i Gjennemsnit givet en Bog Klipfiske og 26 à 27 Skr. en Bog Rundfiske. Af Tran er der antagelig virket omtrent 12000 Eder, og af Rogn neppe over 6000 Eder.

Af de her anførte Talstørrelser fremgaar, at det samlede Udbytte af afvigte Vinters Fosofiske — saaledes som tidligere indberettet — staar betydelig under et Middelsfiske. Uagtet Priserne vare noget lavere end forrige Aar, vare de dog høiere, end de sædvanlig have været, og bodede for Almuens Vedkommende for en Deel paa det mislige Fiske. I Begyndelsen af Fiskeis betales i Regelen 4 Spd. pr.

stort Hundrede; i Henningsvær var Prisen endog albrig under 5 Spd. Det overalt mere eller mindre mislige Fiske bragte snart Prisen op til $5\frac{1}{2}$ Spd. og mod Slutningen endog til 6 og $6\frac{1}{2}$ Spd. pr. stort Hundrede. I Besilofoten blev endog betalt indtil 7 Spd. For Lever betaltes 6 à $7\frac{1}{2}$ Spd. og for Rogn $4\frac{1}{2}$ à 6 Spd. pr. Tønde.

Veiret var under dette Aars Fiske i usædvanlig Grad roligt, klart og tilbøieligt, hvorfor der var flere Seveirsdage end almindelig pleier at være Tilfældet. Saaledes var der kun 2 Dage i Januar Maanedes sidste Halvdel, 3 Dage i Februar, 5 Dage i Marts og 2 Dage i April Maanedes første Halvdel, hvor samtlige Fiskere vare hindrede fra at komme paa Søen; i Januar Maanedes sidste Halvdel var der endvidere 2 Dage, i Februar 5 og i Marts 7 Dage, da kun endel af Almuen — navnlig Linefiskere — kunde drive sin Næring. For Besilofotens Bedkommende, hvor den iaar meget herskende østlige Vind i Regelen er stærkest, og hvor den sætter mere Hav end ved Skilofoten, kom dog nogle flere Vandliggedage til.

Labet af Fiskeredskaber var paa Grund af disse gunstige Veirforholde ikke stort. Hvad der ved Fiskets Slutning havde tilbage under Opsynets Varetægt af fordrevne og opbjergete Redskaber, er opbevaret dels i Svolver og dels i Sørvangen. Den lovbefalede Fortegnelse, hvoraf jeg tillader mig at vedlægge et Aftryk, er ombest paa almindelig Maade. Mit Regnskab udviser en Udgift ved bjergete Redskaber af 164 Spd. og en Indtægt af 600 Spd., men det ikke ubetydelige Overskud er fremkommet ved Realisationen af de fra ijsor tilbageliggende Redskaber.

Paa Grund af det rolige Veir foregik der færre Ulykkestilfælde paa Søen end sædvanligt har været; efter hvad der er kommet til Opsynets Kundskab, indskrænkede de sig til, at der ved Straaen omtom 1 Mand, ved Henningsvær 8 og ved Stamsund 1, ialt 10 Mand.

Angaaende Sundhedsstanden skal jeg med Henvi- ning til de af vedkommende Fiskelæger indsendte Beretninger kun tillade mig at anføre, at af de af Lægerne i Straaen, Kabelvaag, Henningsvær og Buxsnæs behandlede Patienter havde 102 Nervesfeber, der dog for det

Meste syntes at være af en mild Beskaffenhed — og 34 Lungebetændelse; 15 af Patienterne døde.

Opsynet var i Virksomhed fra den 16de Januar til den 14de April. Opsynsbejnter vare: Lieutenanterne Rye og Larsen, Skibscapitainerne Trampe og Bekkevold samt Lensmændene Strøm, Kjelsberg, Benzen og P. Olsen. Som extraordinaire Dommere forrettede Cand. jur. Nielsen i Skilofoten og Cand. jur. Mathiesen i Besilofoten.

Paa Grund af det i Røksundet begyndte Fiske blev Opsynsdistriktet i Henhold til den Kongelige Resolution af 11te September 1861 udvidet til og med Røksundet, hvor ogsaa en Opsynsbejnt i nogle Dage var stationeret.

Af Opsynet blev der forelagt ialt 68 Mulfter, der vedtoges og betaltes ved Forelæggelsen, naar undtages 2de, som først erlagdes, da Execution for samme skulde foretages. Af Mulfterne dekrettedes 4 for at have fisket uden Baadmærker, 13 for Brug af forbudt Redskab paa dolt Hav, 2 for utilbørlig Behandling af Andenmands Redskab, 34 for at have begivet sig paa Søen til Træfning af Redskab for Morgensignal, 1 for Udsætning af Redskab efter Aftensignal, 2 for Overskæen af Redskab om Søndagen, 10 for Forskyrrelse af den offentlige Røslighed, 1 for ulovlig Brændevins-Udsjænkten samt 1 for ulovlig Handel. Derhos blev der ved Dom affagt af en af de extraordinære Dommere i en Justits sag, betræffende ulovlig Omgang med Hittegods, ilagt 2de Mulfter, hver paa 10 Spd., hvilke indbetaltes under Fisket.

Efter Overenskomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 11 Mulfter, hvoraf 7 tilfaldt Baagens, 2 Buxsnæs, 1 Luro og 1 Ibestads Fattigtkasse.

Samtlige Mulfters Beløb udgjør 216 Spd., hvoraf 168 Spd. tilfaldt Statskassen, 23 Spd. Baagens, 17 Spd. Buxsnæs, 5 Spd. Luro og 3 Spd. Ibestads Fattigtkasse.

Der blev i det Hele optaget 27 Forhører, af hvilke 15 angik Tyveri, 1 Tyveri og ulovlig Fravigelse fra Tjeneste, 1 Tyveri og Fordølgelse af Hittegods, 1 Tyveri og Bedrageri, 3 Bedrageri, 1 Fordølgelse af Hittegods, 2 Egemsfor-nærmelser, 1 ulovlig Indtrængen i Varetægtsarrest m. V.

1 formentlig Barnefødsel i Dolgemaal samt 1 Overtrædelse af Criminallovens Cap. 18, § 19 første Paasfus.

Af de optagne Forhører overgik 10 til Sagsbehandling overensstemmende med Lov af 6te September 1845 og paadømtes under Fisset.

Af de 4 private Sager, der incamereredes, angik de 2 Dvgjør af Veiekarlsbyre m. V. og de øvrige 2 Gjeldsforhold, Fiskebedriften vedkommende. Derhos blev der optaget en Soforklaring.

Statskassens Udgifter ved Opsyn og extraordinair Retsspleie for Aaret 1863—1864 beløbe 7119 Spd.

Fra Amtmanden i Nordlands Amt har jeg faaet Meddelelse om, at af indeværende Mars Amtsformandskab i Nordlands Amt er der angaaende et indkommet Andragende om, at det skulde søge bevirket forssjellige Forandringer i den gjældende Lovgivning om Vofotfiskeriet og angaaende en Henstillen fra Senjens og Tromsø's Distriktformandskab om at tiltræde dets Andragende om Nedsættelse af en Kongelig Kommission til Revision af den nævnte Lovgivning, fattet følgende Beslutning:

„Nærværende Sags Documenter oversendes Opsynschefen ved Vofotfisket med Anmodning om at tage det deri Anførte under Overveielse ved mulig Afgivelse af Forslag til Forandringer i Lovgivningen om Vofotfiskeriet, om hvilket det kommende Amtsformandskab bedes underrettet“.

I denne Anledning tør jeg tillade mig at bringe i Erindring, at i Beretningen for Aaret 1860, det andet Aar efterat Loven af 23de Mai 1857 var traadt i Kraft, ytrede jeg mig saaledes:

„At en Lov af den Bessaffenhed som Lov af 23de Mai 1857 angaaende Vofotfiskeriet, der griber ind i en talrig Almues væsentligste Bedrift og som gjør gjennemgribende Forandringer i Forbolde, der have Aarhundreders Gævd, igjennem Erfaring vil vise sig at tiltrænge Modification ialfald i enkelte Henseender, er vistnok ikke at betvivle. Den Erfaring og det nøiere Kjendskab til Forholdene, der er nødvendigt for med Bestemthed heri at kunne paavise det Rette, er imidlertid endnu ikke indvundet, og jeg skulde derfor ansee det uhensigtsmæssigt for

Tiden at fremkomme med Forslag i nævnte Henseende, saameget mere som saadanne Forandringer ialfald ikke ere paatrængende nødvendige“.

I de mellemliggende 4 Aar tør det vistnok antages, at ikke saa ganske ringe Erfaring om de nyere Lovreglers Virkninger er indvundet; men ikkebestemte mindretor det vel ventes erkjendt, at det fremdeles maa have sine store Bæmskeligheder at komme til en sikker Formening om, hvad der i disse Lovregler — som da de berørte en Mængde Sær-Interesser kunde forudsees i ethvert Fald at ville blive Gjenskand for mangfoldige Anker — maatte være i det Almenes Interesse at faa forandret. Forinden herom at udtale mig, maa jeg ansee det nødvendigt at benytte den Anledning, som under næste Mars Fiske kan erholdes, til atter at omhandle Sagen med erfarne Fiskere og andre Næringsdrivende i Distriktet. Angaaende den Formening, jeg da maatte komme til, skal jeg ikke undlade at gjøre Rede til det Kongelige Departement saa betimeligt, at næste Mars Amtsformandskab i Nordlands Amt derom kan erholde Underretning.

I Forbindelse med denne min Beretning tør jeg sluttelig tillade mig at omhandle et Andragende fra samtlige Handelsmænd og endel Formænd og Repræsentanter i Vestlofoten om, at Dampskibsrouuten maa i Fisketiden blive udvidet til Vestlofoten, angaaende hvilket Andragende min Erklæring er begjært.

Det har vistnok sin fulde Rigtighed med, hvad i Andragendet er anført om de store Besværigheder i Henseende til Paasager- og Godsstraffen, som den nuværende Ordning medfører for Indvaanerne i Vestlofoten, om de væsentlige Ulemper, det har for dem at maatte hjælpe sig med en paa denne Aarstid ofte forsinket Baadpost til og fra Henningsvær, og om at der fra Fiskeriforholdene ikke medrette kan hentes Argumenter mod, men derimod vel for, at strække Dampskibsarten længere vækligt i Vestlofoten. Jeg skulde derfor ansee det saare tjenligt, isald der maatte være Anledning til ogsaa i Fisketiden, ligesom Tilfældet er paa anden Tid af Aaret, at lade Stamsund og Balsfald være Anløbssteder for Dampskibene. Noget yder-

ligere Udbidelse af Routen for Vofotens Bedkommende
fulde vel neppe være forenelig med behørigt Hensyn til
Postgangen i Hovedrouten mellem Throndhjem og Ham-
merfest, medmindre det maatte lade sig gjøre at forskaffe
Vofoten og Vesterdaalen Fordelen af et særskilt mindre
Dampskib i Route inden disse Distrikter og i Forbindelse
med Hovedrouten, hvis Dampskibe da kunde spares for de
ofte meget forsinkende Toure til Vestfiden af Vestsjorden.
Efterhaanden som Forholdene udvikle sig, og det for en
stor Deel netop som en Følge af, at ogsaa Vofoten i no-
gen Grad er bleven delagtig i Nutidens Kommunikations-
midlers Fordele, stiger Kravet til disse Kommunikations-
midler, og ligesom Vestsfoden finder sig brostholden ved,
at Dampskibet i Fissetiden ikke anløber noget Sted vesten-
for Henningsvær, saaledes er det et almindeligt Vanske over
hele Vofoten, at Dampskibsarten ogsaa i Fissetiden maatte
være ugenlig. Og om at ugenlig Fart er af ulige større
Vigtighed i Fissetiden end udenfor samme, kan der heller
ikke være delte Meninger.